

Національний університет
«Острозька академія»

УКРАЇНЬСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ XX СТОЛІТТЯ

Кредити та кількість годин:	Очна форма: 3.5 кредити ЕКТС; години: 30 лекційних, 22 семінарських, 51 самостійна робота; 2 консультації; екзамен Заочна форма: 3.5 кредити ЕКТС; години: 6 лекційних, 4 семінарських, 95 самостійна робота; екзамен
------------------------------------	--

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна охоплює вивчення історії академічної історіографії в Україні у період 1890-х – початку 1990-х рр., в тому числі питання:

Поняття «українська історіографія академічної доби», «соціальна історія української історіографії», «інтелектуальна історія української історіографії».

Утвердження національної парадигми української історіографії.

Формування «державницького» напрямку в українській історіографії.

Основні наукові школи в українській історіографії XX ст.

Провідні українські історики та значення їхньої наукової та науково-організаційної діяльності.

Соціальні, політичні та інституційні чинники української історичної науки.

Особливості українського історіописання в умовах імперій Габсбургів та Романових, радянської України, міжвоєнних Польщі та Чехословаччини.

Хронологічні рамки дисципліни охоплюють період від формування інституційної мережі та започаткування національної парадигми української історіографії на зламі XIX і XX ст. до початку 1990-х років, себто до початку нового, сучасного, етапу історії української історіографії.

«Українська історіографія XX століття» є логічним продовженням вивчення дисциплін «Історія України», «Джерела з історії України», «Історіографія історії України середньовіччя та нового часу».

Навчальна дисципліна також є важливою з огляду на написання курсових робіт.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є набуття студентами систематичних знань з основних проблем історії української історіографії XX століття. Перед студентами ставиться проблема розуміння взаємозв'язку між соціокультурними та політичними обставинами українського історіописання та концептуальним виміром наукової діяльності українських істориків, значення наукових- установ та серійних й періодичних видань з історичних наук, історіографічної творчості українських істориків «першого» та «другого» плану, ролі політичного тиску та замовлення в історії української історіографії зазначеного періоду. Лекційний курс побудований за проблемним і історико-хронологічним принципами. На семінарські заняття виокремлені теми, що, як правило, лише в загальних аспектах висвітлені в лекціях або ж такі, що пропонуються для самостійного вивчення.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.

СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, у тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

III. Результати навчання

<i>ПРН згідно з ОПП</i>	<i>Результати навчання за навчальною дисципліною</i>
<i>ПРН 2.</i>	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.
<i>ПРН 3.</i>	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
<i>ПРН 4.</i>	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
<i>ПРН 7.</i>	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
<i>ПРН 8.</i>	Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
<i>ПРН 13.</i>	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

<i>№</i>	<i>Тема дисципліни</i>
1	Вступ до курсу
2	Соціальна історія української історичної науки в к. XIX – перші десятиріччя XX ст. (до поч. 1920-их рр.)

3	<i>Наукові школи в історичній науці підросійської України в к. XIX- на поч. XX ст.</i>
4	<i>Обґрунтування ідеї самодостатності української історії. Наукова спадщина М.Грушевського</i>
5	<i>М.С.Грушевський: історик та організатор науки</i>
6	<i>Утвердження українського бачення національної історії (1900-1910-і рр.)</i>
7	<i>Соціальні аспекти розвитку української історичної науки в УРСР в 1920-і – на поч. 1930-х рр.</i>
8	<i>Інтелектуальна історія української історичної науки в радянській Україні в 1920-і – на поч. 1930-х рр.</i>
9	<i>Вивчення історії України в західноукраїнських осередках у 1920-і – 1930-і роки.</i>
10	<i>Українські історики та Острогіана</i>
11	<i>Соціальні аспекти розвитку української радянської історичної науки (1930-1980-і рр.).</i>
12	<i>Дослідження історії України в українській радянській історіографії (1930-1980-і рр.).</i>
13	<i>Реформістська течія в історіографії УРСР в 1950-1980-ті р.р. : персоналії</i>

